

مشور فرنگی انقلاب اسلامی

ضمیمه تبیین مفاهیم اساسی

به اهتمام علی ذوعلم

«ویراست نخست، تابستان ۱۳۹۵»

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مرکز پژوهش‌های
علوم انسانی اسلامی
صدرا

مجلس شورای اسلامی
پارلمان اسلامی ایران

سروشنامه : ذوعلم، علی، ۱۳۳۴ -
 عنوان و نام پدیدآور : منشور فرهنگی انقلاب اسلامی به انضمام تبیین مفاهیم اساسی/به کوشش علی ذوعلم؛ به
 سفارش مرکز پژوهش های علوم انسانی اسلامی صدر؛ اجراء پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
 مشخصات نشر : تهران: آفتاب توسعه، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری : ۲۳۲ ص.
 شابک : ۹۷۸۹۶۴۷۸۶۷۴۷۴
 وضعیت فهرست نویسی : فنی
 یادداشت : کتابنامه
 موضوع : سیاست فرهنگی -- ایران -- تاریخ -- ۱۳۵۷ -
 موضوع : Cultural policy -- Iran -- History -- ۱۹۷۹ -
 شناسه افزوده : مرکز پژوهش های علوم انسانی اسلامی صدر
 شناسه افزوده : پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
 رده بندی کنگره : DSR1586/39M 1395
 رده بندی یو یو : ۹۵۵/۰۸۴
 شماره کتاب ملی : ۴۳۶۰۲۲۴

شورشی انقلاب اسلامی

به ضمیمه تبیین مفاهیم اساسی

به اهتمام علی صدر

به سفارش مرکز پژوهش های علوم انسانی اسلامی صدر

ناشر: انتشارات آفتاب توسعه (ناشر اختصاصی آثار مرکز پژوهش های علوم انسانی اسلامی صدر)

اجراء: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

ویراست اول، تابستان ۱۳۹۵

طراحی جلد و صفحه آرایی: یوسف بهرخ

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۸۶۷-۴۷-۴

تمامی حقوق چاپ و نشر برای سفارش دهنده محفوظ است.

قیمت: ۱۴۰۰ تومان

فهرست

۱۳	پیشگفتار.....
	نور فکری انقلاب اسلامی
۱۹	مقدمه.....
۲۰	هدف منشور.....
۲۰	تعریف منشور.....
۲۱	اصول حاکم بر تدوین منشور.....
۲۱	مخاطبان منشور.....
۲۲	در این سند.....
	۱. مبانی.....
۲۳	مبانی ناظر به فرهنگ.....
۲۳	مبانی ناظر به فرهنگ اسلامی.....
۲۴	مبانی ناظر به فرهنگ انقلاب اسلامی.....
۲۶	۲. اهداف.....
۲۶	هدف غایی.....

- ۲۷.....اهداف کلان
- ۲۸.....اهداف خُرد
- ۲۹.....۳. اصول
- ۲۹.....اصول ایجابی
- ۳۰.....اصول سلبی
- ۳۱.....۴. معیارها
- ۳۱.....د. لایت انجینی
- ۳۱.....ایمان: آگاهانه به رانی و ارزش های انقلاب
- ۳۲.....رشد و تعدی مآرف انساب اسلامی
- ۳۲.....اخلاق انقلابی
- ۳۲.....جهاد فرهنگی
- ۳۳.....۵. راهبردها و سیاست های کلان
- ۳۴.....پیوست استلزامات اجرایی
- ۳۴.....الف) تبیین و آموزش
- ۳۵.....ب) بهره برداری و اجراء
- ۳۵.....۱. پژوهش
- ۳۵.....۲. چشم انداز
- ۳۵.....۳. اهداف
- ۳۵.....۴. سیاست ها و راهبردها
- ۳۵.....۵. برنامه ریزی و مدیریت: (مهندسی فرهنگ و مهندسی فرهنگی)
- ۳۶.....۶. ساختار سازی
- ۳۶.....۷. ارزشیابی

- ج) توصیه‌های اجرایی ۳۶
- د) بازنگری و اصلاح ۳۷
- برخی از منابع ۳۸

ضمیمه

مفاهیم اساسی منشور

- مقا ۴۱
- بخش اول ۴۵

بخش اول

بانی و مفاهیم کلیدی

- ۱-۱. اسلام ناب محمدی (س) ۴۷
- ۱-۲. اصول‌گرایی ۴۹
- ۱-۳. انتظار ۵۲
- ۱-۴. تمدن نوین اسلامی ۵۴
- ۱-۵. جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی ۵۷
- ۱-۶. جبهه معارض فرهنگی ۵۸
- ۱-۷. جهان‌بینی اسلامی ۶۰
- ۱-۸. جهانی اندیشی و جهانی سازی ۶۳
- ۱-۹. حق و باطل ۶۵
- ۱-۱۰. خط امام و رهبری ۶۷
- ۱-۱۱. دوست و دشمن ۶۹
- ۱-۱۲. فرهنگ ۷۲
- ۱-۱۳. فرهنگ بسیجی ۷۴

- ۱۴-۱. گفتمان انقلاب اسلامی ۷۵
- ۱۵-۱. مراحل تکاملی انقلاب اسلامی ۷۶
- ۱۶-۱. هویت اسلامی و ملی ۸۰

بخش دوم

اهداف، مقاصد و ارزش‌ها

- ۱-۲. اخلاق و ارزش‌های اخلاقی ۸۵
- ۲-۱. استقلا، فرهنگی ۸۸
- ۳-۱. مدارف سحر ۸۹
- ۴-۲. امر به معروف و نهی از منکر ۹۱
- ۵-۲. امنیت اخلاقی ۹۴
- ۶-۲. اهداف اساسی فرهنگ اسلام ۹۶
- ۷-۲. ایثار و شهادت ۹۹
- ۸-۲. بصیرت ۱۰۱
- ۹-۲. تقوای فرهنگی سیاسی ۱۰۳
- ۱۰-۲. حکمت، تفکر و عقلانیت ۱۰۶
- ۱۱-۲. حیات طیبه ۱۰۹
- ۱۲-۲. خودباوری ملی و انقلابی ۱۱۰
- ۱۳-۲. روحیه و تعهد انقلابی ۱۱۲
- ۱۴-۲. زنی طلبگی ۱۱۴
- ۱۵-۲. سادگی ۱۱۶
- ۱۶-۲. عدالت اجتماعی ۱۱۹
- ۱۷-۲. کار و تلاش و مجاهدت ۱۲۱

- ۱۲۴ ۲-۱۸. مردم سالاری دینی
- ۱۲۶ ۲-۱۹. ولایت و ولایتمداری

بخش سوم

عرصه‌ها و مقولات

- ۱۳۱ ۳-۱. اسلامی شدن دانشگاه‌ها
- ۱۳۳ ۳-۲. تربیت اسلامی
- ۱۳۵ ۳-۳. مبک زندگی
- ۱۳۸ ۳-۴. علوم انسانی اسلامی
- ۱۴۱ ۳-۵. فقه اسلامی
- ۱۴۳ ۳-۶. محصولات فرهنگ
- ۱۴۵ ۳-۷. مستضعفین
- ۱۴۷ ۳-۸. هنر اسلامی

بخش چهارم

راهبردها، اصول و سیاست‌های کلان

- ۱۵۳ ۴-۱. آزاداندیشی
- ۱۵۵ ۴-۲. اجتهاد فرهنگی
- ۱۵۷ ۴-۳. استکبارستیزی
- ۱۶۱ ۴-۴. اعتدال و میانه‌روی
- ۱۶۱ ۴-۵. الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
- ۱۶۴ ۴-۶. بیداری اسلامی
- ۱۶۶ ۴-۷. جذب فرهنگی
- ۱۶۸ ۴-۸. جهاد نرم

- ۱۶۹ ۴-۹. خط قرمز (در کار فرهنگی)
- ۱۷۱ ۴-۱۰. خودسازی
- ۱۷۳ ۴-۱۱. شاخص های فرهنگی
- ۱۷۴ ۴-۱۲. صدور انقلاب
- ۱۷۶ ۴-۱۳. کار کیفی (در عرصه فرهنگ)
- ۱۷۸ ۴-۱۱. کار مردمی (در عرصه فرهنگ)
- ۱۸۰ ۴-۱۵. سبب فرهنگی
- ۱۸۲ ۴-۱۶. معرکهای ارزش فعالیت های فرهنگی
- ۱۸۵ ۴-۱۷. معیارها
- ۱۸۸ ۴-۱۸. مهندسی فرهنگ
- ۱۸۹ ۴-۱۹. مهندسی فرهنگی
- ۱۹۰ ۴-۲۰. نوآوری در کار فرهنگی
- ۱۹۲ ۴-۲۱. وحدت و انسجام اسلامی

بخش پنجم

آسیب ها و چالش ها

- ۷۹۱ ۵-۱. ابتذال فرهنگی
- ۹۹۱ ۵-۲. ارتجاع و واپسگرایی
- ۱۰۲ ۵-۳. استحاله فرهنگی
- ۲۰۲ ۵-۴. التقاط فرهنگی
- ۲۰۵ ۵-۵. پلورالیسم فرهنگی
- ۲۰۷ ۵-۶. تحجر و جمود فرهنگی

۲۰۹		۵-۷. تهاجم فرهنگی
۱۱۲		۵-۸. دنیاپرستی
۲۱۴		۵-۹. سیاست‌زدگی فرهنگ
۲۱۷		۵-۱۰. فتنه
۲۱۹		۵-۱۱. فرهنگ سکولار
۲۲۲		۵-۱۲. لیبرالیسم فرهنگی
۲۲۶		۵-۱۳. مرفهان یزدانی
۲۲۸		۵-۱۴. ناتوی فرهنگی
۲۳۰		۵-۱۵. نفاق

پیشگفتار

اغراق نیست اگر بگویم امروز عمده جریان کفر و استکبار در عالم در برابر جریان انقلاب اسلامی صف آرا شده و در هیچ کوششی برای خنثی سازی تأثیرات وسیع و عمیق آن بر جهان دریغ نمی کنند. در حال حاضر، دشمن از روش های گوناگونی برای ضربه زدن به انقلاب اسلامی استفاده می کند. لکن مؤثرترین روشی که طی سال های اخیر مورد استفاده قرار گرفته است، روش نرم و در راس پروژة استحاله سازی نیروهای انقلابی است. استحاله سازی انواعی دارد؛ نوع شدید آن، دگرگون کردن ذهنیت حاکم بر فرد و تبدیل فرد از یک عنصر انقلابی به یک عنصر غیر انقلابی است. مانع خفای آن، جابجاسازی یا کمرنگ نمودن خطوط و مرزهای فکری و فرهنگی و از بین بردن حساسیت های فکری- فرهنگی در افراد است. در این موقعیت، فرد استحاله شده، یا به عنصری خنثی تبدیل می شود، و یا بدون آنکه بداند، در میدان دشمن مستقر شده و عملاً نقش تسهیل کننده را برای تحقق برنامه های دشمن بازی می کند. برای مقابله با پروژه استحاله سازی، هیچ امری ضروری و رواج آزاداندیشی و تقویت بنیان های فکری نیروهای انقلاب نیست. پروژه استحاله سازی، معمولاً کار را با شناسایی و نفوذ در خلأها و ضعف های فکری افراد شروع می کند؛ سپس تلاش می کند با بهره گیری از همین خلأها و ضعف ها، به تخریب مرحله به مرحله ساختمان

ذهنی فرد بپردازد. برای مقابله با این پروژه، تنها اقدام مؤثر، تقویت بنیه فکری نیروهای انقلاب و شفاف‌سازی مرزهای فکری- فرهنگی برای آنهاست. در شفاف‌سازی مرزها، مهم‌ترین اتفاق، شناخت تمایزات اصولی جریان انقلاب و جریان معارض آن، سپس هویت و تشخیص بخشی به نیروهاست. معمولاً کسانی زودتر در معرض استحاله‌سازی قرار می‌گیرند که از هویت مستحکمی برخوردار نیستند. باید توجه داشت که گاه مرزهای فکری- فرهنگی برجسته و پررنگ است و تشخیص آن به راحتی ممکن است ولیکن گاه این مرزها از موباریک‌تر و رنگ آن به سختی نمایان است. در این شرایط، تنها اشراف و عمق‌نگری فکری است که فرد را از ورود به مرزهای دشمن و از دست دادن هویت خود صیانت می‌کند.

در این پیش‌زمینه، باید با هدف تبیین محک‌های و مرزهای اصولی اندیشه انقلاب اسلامی با مساعی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و توسط فاضل‌گرامی جناب حجت الاسلام والمسلمین علی ذوق‌م، تألیف شده است. این اثر قادر است تا علاوه بر روشن کردن بسیاری از ظرایف و پیچیدگی‌های اصل، کرم، انقلاب، به ارتقاء توانایی مخاطب در تشخیص مرزهای انقلاب کمک نماید. این اثر به نحو عمده‌ای شده است که بتوان با برگزاری مستمر کارگاه‌های علمی، فرصت تقویت و به‌روزرسانی آن را در دوره‌های زمانی مشخص فراهم نمود. حتی قبل از نهایی‌سازی و انتشار این متن به صورت کتاب، کارگاه‌های متعددی برای سنجش قوت مباحث و کفایت آن برای تحقق هدف مورد نظر برگزار شده است. این کارگاه‌ها در دست اندرکاران این کارگاه‌ها سپاسگزاری گردد. در پایان، از علاقمندان دعوت می‌شود تا با مطالعه این آثار و نظرات عالمانه خود، به تهیه و ویراست‌های بعدی این اثر کمک نمایند.

والله ولی التوفیق

مرکز پژوهش‌های علوم انسانی اسلامی صدرا

مرداد ۱۳۹۵